

ВИЛЕНСКІЙ ВѢСТНИКЪ

ОФФИЦІАЛЬНАЯ

ГАЗЕТА

№

1.

Lietuvos TSR
Centr. Biblioteka
Vilniaus Akademijs

2148/1
21481/649785

KURJER WILEŃSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. ПЯТНИЦА, 3-го Января. — 1847 — Wilno. PIĄTEK, 3-go Stycznia.

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ, 28-го Декабря.

Высочайшими Указами 13 и 15 Ноября, Всемилостивѣйше пожалованы кавалерами Орденовъ: Св. Равноапостольнаго Князя Владиміра 4-й степени: Ординарный Профессоръ Московскаго Университета, Статскій Совѣтникъ *Шевыревъ*, и Св. Анны 3-й степени, Инспекторъ классовъ Харьковскаго Института благородныхъ дѣвицъ, Коллежскій Совѣтникъ *Сливицкій*, и 8-го Ластоваго Экипажа Лекаръ *Рилкевичъ*.

— Государь Императоръ соизволилъ изъяснить Высочайшее согласіе на представленіе Намѣстника Царства Польскаго о пожалованіи сына умершаго Оберъ-Гофмаршала Князя Максимиліана Яблоновскаго, служащаго въ Статскій Секретаріатъ Царства Польскаго, Владислава Яблоновскаго въ званіе Камеръ-Юнкера и о производствѣ его въ Титулярные Совѣтники.

Вильна.

Бѣдствія неурожая ощущаемыя здѣсь, равно какъ и въ прошедшемъ году, наполнили улицы Г. Вильны множествомъ нищихъ обоюбого пола, представляющихъ видъ крайней бѣдности и изнеможенія. — Положеніе сихъ несчастныхъ, лишенныхъ всякъхъ средствъ къ пропитанію, обратило на себя вниманіе мѣстнаго Начальства, которое для оказанія имъ помощи, по примѣру прошлаго года, постановило учредить особый временный Комитетъ для призрѣнія бѣдныхъ на счетъ добровольныхъ пожертвованій благотворительныхъ особъ. — Въ члены сего Комитета, подъ предсѣдательствомъ Г. Виленскаго Уѣзднаго Предводителя Дворянства Александра *Ленскаго*, приглашены слѣдующія лица: Князь Левъ Сайиъ *Виттенштейнъ*, Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ Графъ Эдуардъ *Мостовскій*, Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ Иванъ *Рудолфинъ*, Каммергеръ Графъ Игнатій *Забѣлло*, Подполковникъ Графъ *Ржевускій*, Надворный Совѣтникъ Гома *Минейко*, Графъ Стефанъ *Плятеръ*, Командоръ Юсифъ *Конга*, Попечитель Госпиталя Св. Анны Северный *Калинскій*, Попечитель Еврейскаго Госпиталя Станиславъ *Сидоровичъ*, Коллежскій Ассесоръ Ромуальдъ *Шкультеуцкій*, Евангелическо-Реформатскій Вице-Суперъ-Интендентъ Пасторъ Стефанъ *Липинскій*, Докторъ Медицины Казимиръ *Хонскій*, Докторъ Медицины Станиславъ *Викшемскій*, Докторъ Медицины Казимиръ *Вильгинскій*, Виленскій Городской Голова Мартинъ *Страусъ*, — а

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

St. Petersburg, 28 go Grudnia.

Przez Najwyższe Ukazy 13 i 15 Listopada, Najłaskawiej mianowani Kawalerami Orderów: Sw. Równego Apostołom Xięcia Włodzimierza 4-jej klasy, Zwyczajny Professor Moskiewskiego Uniwersytetu, Radzca Stanu *Szewyrew*, i Sw. Anny 3-jej klasy, Inspektor klass Charkowskiego Instytutu Szlachetnych Panien, Radzca Kollegialny *Ślwicki*, i Lekarz 8 go Przewozowego Ekwiपाзу *Rymkiewicz*.

— JEJEGO CESARSKA MOŚĆ raczył oświadczyć Najwyższe swe zgodzenie się na przedstawienie Namiestnika Królestwa Polskiego o mianowanie syna zmarłego Wielkiego Marszałka Dworu, Xięcia Maxymiliana Jabłonowskiego, służącego w Sekretaryacie Stanu Królestwa Polskiego, Władysława *Jabłonowskiego*, Szambelanem i Radczą Honorowym.

WILNO.

Kłeska nieurodzaju, dająca się czuć powszechnie w tu-tejszym kraju, tak jak i w roku przeszłym, napełniła ulice miasta Wilna mnóstwem żebraków obojęd płci, przerażających widokiem ostatecznej nędzy i zupełnego ubóstwa. Stan tych nieszczęśliwych, niemających żadnego sposobu utrzymania życia, zwrócił uwagę czulej miejscowej Zwierzchności, która dla ratowania ich, również jak i w roku przeszłym, postanowiła utworzyć osobny Komitet, upoważniony do zbierania składek i niesienia litościwej pomocy biednym. Do Komitetu tego, pod przewodnictwem Marszałka powiatu Wilńskiego JW. *Alexandra Łękiego*, wezwani zostali na członków: Xiąże Ludwik *Szu Wittgenstein*, Rzeczywisty Radzca Stanu Edward *Hrabia Mostowski*, Rzeczywisty Radzca Stanu, Jan *Rudomina*, Rzeczywisty Radzca Stanu, Ignacy *Hrabia Zabiello*, *Hrabia Rzewuski* Podpółkownik, Tomasz *Minejko* Radzca Dworu, Stefan *Hrabia Platér*, Józef *Koncza* Komandor, Opiekun Szpitalu Sawicz Seweryn *Kamiński*, Opiekun Żydowskiego Szpitalu Stanisław *Sidorowicz*, Romuald *Skuldecki* Kollegialny Assesor, X. Stefan *Lipiński* Wice-Superintendent, Doktor Medycyny *Kazimierz Choński*, Doktor Med. *Stanisław Wikszemski*, Doktor Medycyny *Kazimierz Wilczyński*, Głowa Miasta *Marcin Strauz*, na Sekretarza zaś, Tomasz *Lipiński* Radzca Honorowy. Komitet, w skutek takiego wezwania, odpowiadając ufnosci położonej w nim przez Zwierzchność, natychmiast przystąpił do rozdawania tylko samego chleba dla pewnej ilości ubogich, i tę czynność swoją, dnia 6 Grudnia r. b., w rocznicę Imienia Jego

въ Дѣлопроизводители Титулярный Совѣтникъ Ома *Липинскій*.—Образовавшійся такимъ образомъ Комитетъ, желая оправдать возложенную на него довѣренность начальства, открылъ немедленно свои дѣйствія, и 6 Декабря, въ Высочайше торжественный день Тезоименитства Его Величества Государя Императора началъ раздавать хлѣбъ для извѣстнаго числа нищихъ, каковая раздача и нынѣ производится ежедневно въ зданіи Анатомическаго Театра бывшаго Императорскаго Виленскаго Университета. Изъ остатковъ суммъ, собранныхъ въ прошломъ году, составляющихъ сереб. 1,129 руб. 5 коп., употреблено на наемъ помѣщенія для нижнихъ воинскихъ чиновъ, помѣщавшихся донынѣ въ означенномъ зданіи, 250 руб. сереб., въ пособіе бѣдныхъ Виленскимъ Евреямъ дано 100 руб. оер.; на хлѣбъ для нищихъ израсходовано по настоящее время 200 рублей серебромъ, а всего употреблено 550 руб., за тѣмъ остается въ кассѣ 579 р. 5 к. Этого количества на прокормленіе нѣсколькихъ сотъ нищихъ, которымъ нужно ежедневно давать хлѣбъ и здоровую теплую пищу, будетъ достаточно на весьма короткое время. Дальнѣйшее же ихъ призрѣніе будетъ зависеть отъ добровольныхъ пожертвованій благотворительныхъ особъ, какъ постоянно въ Г. Вильнѣ такъ и въ Уѣздахъ живущихъ, коихъ готовность содѣйствовать въ этомъ богоугодномъ дѣлѣ была уже въ прошломъ году испытала. — По сему Комитетъ и прибѣгаетъ къ содѣйствію здѣшней публики, въ полной увѣренности, что по примѣру прошлаго года, она поспѣшитъ съ своею помощію, какъ деньгами, такъ и разными продуктами въ натурѣ. — Для собиранія таковыхъ добровольныхъ приношеній, кои будутъ составлять единственный источникъ и фондъ Комитета для призрѣнія бѣдныхъ, приглашены симъ же Комитетомъ въ коллекторы слѣдующія почетныя лица: Гг. *Іосифъ Балинскій*, *Доминикъ Ходзько*, *Кипріянь Цивинскій*, *Графъ Игнатій Чапскій*, *Алоизій Дмуховскій*, *Ксаверій Довгалло*, *Священникъ Якубовскій*, *Профессоръ Якутовичъ*, *Валеріанъ Кохановскій*, *Священникъ Липинскій*, *Священникъ Матусевичъ*, *Священникъ Менюэ*, *А. Э. Одынецъ*, *Северинъ Ромеръ*, *Станиславъ Ромеръ*, *Священникъ Смирницкій*, и *Графъ Михаилъ Тышкевичъ*. Желавшіе доставлять въ пользу бѣдныхъ разные продукты въ натурѣ благоволятъ адресовать свои пожертвованія въ домъ пріюта для бѣдныхъ, въ бывшемъ Анатомическомъ Театрѣ.

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

Ф Р А Н Ц І Я

Парижъ, 23 Декабря.

Вчера вечеромъ разнеслись слухи, что Король сильно заболѣлъ. Курсъ кредитныхъ билетовъ немедленно понизился, но слухи сіи вскорѣ оказались неосновательными, ибо Его Величество, пользуясь совершеннымъ здоровьемъ, председательствовалъ въ сѣдѣ.

— Въ журналахъ уже толкуютъ объ ожидаемыхъ результатахъ засѣданій палаты. Хотя кабинетъ, въ настоящемъ его составѣ, увѣренъ въ большинство, однако и оппозиція надѣется имѣть вліяніе на большинство, если Франція останется въ отдѣльномъ положеніи. Утверждаютъ также, что многіе перы присоединятся къ гр. Моле противъ г-на Гизо.

— Говорятъ, что Г. Гизо всячески старается о томъ, дабы въ тронной рѣчи было упомянуто, что кратковременное недоумѣніе между Франціею и Англіею прекращено миролюбивымъ образомъ.

— Говорятъ, что гр. Септь-Олеръ снова возвратится въ Парижъ, чтобы присутствовать на засѣданіяхъ палаты перовъ. Посланникъ этотъ, по возвращеніи въ Лондонъ, не вошелъ въ ближайшія сношенія съ лордомъ Пальмерстономъ.

— Въ послѣднее засѣданіе палаты назначены 21,400 фр. на преобразование училища въ Шартрѣ, въ коемъ образуются дипломаты, архиваріусы, библиотечари, палеографы и технологи. Въ *Presse* помѣщена о томъ длинная статья, въ коей совѣтуютъ, чтобы въ архиваріусовъ Королевскихъ судовъ назначались только воспитанники сего училища.

— Въ министерствѣ иностранныхъ дѣлъ, кромѣ чиновниковъ, занимающихся въ самомъ министерствѣ, находится 81 чиновникъ по вѣдѣнному управленію, а

СЕСАРСКИЕ МОСЦІ rozpoczęta, dotąd codziennie skutecznie, w murach dawniejszego Amfiteatru Anatomicznego byłego CESARSKIEGO Wileńskiego Uniwersytetu. Pozostała od wydatków roku przeszłego summa r. s. 1,129 k. 5, użytą została na najęcie lokalu dla wojskowych, mieszczących się dotychczas w tymże Amfiteatrze, w ilości r. s. dwieście pięćdziesiąt; dla biednych wyznania Izraelskiego posłano r. s. sto; na chleb wydano dotąd r. s. dwieście, co czyni w ogóle r. s. 550. A zatem pozostaje tylko w kassie r. s. 579 k. 5. Ta ilość zaledwie wystarczy może na krótki bardzo czas, dla kilkuset nędzarzy, którym codziennie potrzeba rozdawać chleb i posiłną strawę. Całe zatem dalsze ich utrzymywanie i żywienie, polega na doświadczonj już litości ku biednym i szczerobliwości, tak mieszkańców miasta Wilna, jako i obywateli z powiatów. Do tej więc dobroczynnej publiczności należa się Komitet, z pełną pewnością, że go, równie jak w roku przeszłym, wesprze jałmużną i ofiarami wszelkimi, tak w pieniądzech, jako też żywności i rozmaitego rodzaju rzeczach. Dla zbierania takich ofiar, które stanowią całą nadzieję i fundusz na przyszłość Komitetu przytulku dla biednych, i bez których Komitet nie będzie w stanie spełnić tak świętej, włożonej nań posługi; tenże Komitet uprosił następujące osoby aby się podjęły obowiązku kolektorów: PP. *Józefa Balińskiego*, *Dominika Chodźkę*, *Cypryana Cywińskiego*, *Ignacego Hr. Czapskiego*, *Aloizego Umochowskiego*, *Xawerego Dowgiałę*, *Xiędza Jakubowskiego*, *Professora Jakutowicza*, *Waleryana Kochanowskiego*, *Xiędza Lipińskiego*, *Xiędza Matuszewicza*, *Xiędza Menué*, *A. E. Odyńca*, *Seweryna Römera*, *Stanisława Römera*, *Xiędza Smirnickiego*, i *Michała Hr. Tyszkiewicza*. Osoby życzące przesłać dary swoje w produktach lub rzeczach, mogą je adressować do domu Przytulku, w dawnym Amfiteatrze Anatomicznym.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

F R A N C Y A.

Paryż, 23 grudnia.

Wczoraj wieczorem rozeszła się pogłoska, że Król mocno zapadł na zdrowiu; papiery natychmiast spadły, atoli wkrótce rzeczony wieści okazały się fałszywemi, bo Monarcha nie tylko jest zdrów zupełnie, ale nawet przewodniczył radzie Ministrów.

— Dzienniki zajmują się już przyszłemi obradami Izby. Lubo w obecnym składzie Ministrowie są pewnymi większości, jednakże opozycya mniema, że zdoła wywrzeć swój wpływ na większość, gdyby Francya miała pozostać nadal w swoim terażniejszym położeniu odosobnionem. Utrzymują także, że wielu Parów połączy się z Hr. Molé przeciw P. Guizot.

— Mówią, że P. Guizot dokłada wszelkich usiłowań, by mógł w mowie tronowej ogłosić, iż chwilowe nieporozumienie między Francją a Anglią przyjacielskim sposobem załatwione zostało.

— Słychać, że Hr. St. Aulaire wróci znów do Paryża w celu znajdowania się na rozprawach Izby Parów. Pominiony Posel, po powrocie do Londynu, nie wszedł w bliższe stosunki z Lordem Palmerstonem.

— Na ostatniem posiedzeniu Izby uchwalono 21,400 fr. na reorganizacyę szkoły w Chartres, przeznaczonej do ukształcenia: dyplomatów, biegłych archiwaryuszów, bibliotekarzy, paleografów i technologów. *Presse* poświęca temu przedmiotowi długi artykuł, radząc, aby odtąd przy archiwach sądów Królewskich, umieszczano tylko uczniów rzeczonyj szkoły.

— Ministerstwo spraw zagranicznych, prócz kilkunastu urzędników pracujących w samem ministerstwie, ma 81 urzędników zewnątrznych, a mianowicie: 10 amba-

именно: 10 посланниковъ, 31 полномочныхъ министровъ, 2 повѣренныхъ въ дѣлахъ, 10 первыхъ секретарей посольствъ, 15 вторыхъ секретарей посольствъ и 25 чиновниковъ состоящихъ при миссіяхъ (*attachés*).

— Въ *Constitutionnel* сообщаютъ, что извѣстный Причардъ, потребовалъ 5,000 ф. стер., въ вознагражденіе за свою аптеку, разрушенную въ Отаити, тогда какъ аптека сія оцѣнена Французами только въ 2 000 франковъ.

— Тунисскій бей, возвращаясь въ свое государство, былъ 18 числа въ Шалонѣ въ концертѣ, данномъ для него обществомъ военныхъ музыкантовъ. Бей подарилъ председателю бриллантовую булавку и пожертвовалъ для бѣдныхъ 1500 фр.

— Въ *Journal des Débats* опровергаемо было извѣстіе, сообщенное въ *Portefeuille*, будтобы турецкій посланникъ протестовалъ противъ пріема Тунисскаго бея безъ его посредничества, однако, несмотря на сіе опроверженіе, въ вышеупомянутомъ журналѣ утверждаютъ дѣйствительность первоначальнаго извѣстія, присовокупляя, что сказанный посланникъ прекратилъ съ тѣхъ поръ посѣщенія Г. Гизо.

— Г-нъ Олозага намѣревался возвратиться въ Испанію, но испанскій посланникъ не выдалъ ему паспорта и ожалъ по сему предмету соответственныхъ инструкцій отъ своего двора. Г. Мендизабаль выѣхалъ въ Мадридъ.

— 13 с. м. привели въ Байонну 13 дорогихъ лошадей, назначенныхъ Королевою Испанскою для Короля Французскаго и герцоговъ Монпансье и Омальскаго.

— Изъ Байонны пишутъ, что тамъ получены значительныя суммы, предназначенныя для возобновленія Карлистами междоусобій. Полковникъ Агвирра задержанъ при переправѣ черезъ границу.

— Парижскій городской совѣтъ положилъ немедленно приступить къ земляннымъ работамъ по постройкѣ Парижско-Страсбургской желѣзной дороги, дабы предоставить занятіе рабочему классу людей. Неизвѣстный прислалъ префекту Сенскаго департамента 23,770 для немедленной раздачи бѣднымъ.

— По представленію министра внутреннихъ дѣлъ, Король приказалъ отпустить 5,200,000 фр., въ пособіе благотворительнымъ обществамъ, и на производство разныхъ работъ, дабы дать занятіе работникамъ, нуждающимся въ пропитаніи.

— Парижскіе булочники положили, вмѣсто подарковъ, даваемыхъ въ нынѣшніе праздники покупающимъ у нихъ хлѣбъ, вносить ежегодно по 100,000 фр. въ пользу бѣдныхъ.

— По распоряженію министра внутреннихъ дѣлъ, возстановлена въ городѣ Страсбургѣ національная гвардія, и сформированіе оной поручено мѣстному префекту.

— Въ Реймсѣ ограбили, ночью съ 19 на 20 число, церковь Св. Ремигія такъ, что на другой день священники не имѣли облаченія для служенія обѣдни.

— Депутаты общества свободной торговли представлялись Королю Бельгійскому и просили покровительства его въ пользу этого общества.

— Древности изъ Ниневіи доставлены уже рѣкою Сеною въ Парижъ.

26 Декабря.

Увѣряютъ, что на другой день по открытіи палаты, которая созвана къ 11 числу Января, г-нъ Гизо представитъ въ палату депутатовъ дипломатическую переписку о брачномъ союзѣ съ Королевско-Испанскою фамилією; а если палата перовъ утвердитъ свой адресъ черезъ три или четыре дня по крытіи засѣданій, то министръ иностранныхъ дѣлъ найдетъ случай, еще предъ собраніемъ англійскаго парламента, (19 Января) публично изъяснить свой мнѣніи.

— Вновь назначенный французскій посланникъ при императорскомъ союзѣ, гр. Буа-ле-Контъ, представилъ 16 с. м. президенту форорта, доктору Цендеру, вѣрительныя свои грамоты.

— Морской министръ получилъ извѣстіе, что на берегахъ Новой Каледоніи потонула, 14 Августа, корвета *la Seine*, экипажъ которой спасенъ. Англійское начальство въ Сидней, извѣстася объ этомъ, немедленно оказало пособіе экипажу, состоящему изъ 173 чел. и приняло мѣры для отправленія ихъ во Францію.

— Въ *Presse* сообщаютъ, что французскій кабинетъ намѣренъ учредить главный комитетъ желѣзныхъ до-

садорѣвъ, 21 полномочныхъ Министровъ, 2 справляющихъ интереса, 10 первыхъ секретарей амбасад, 15 другихъ секретарей амбасад и 25 платныхъ урядниковъ, званыхъ *attachés*.

— *Constitutionnel* donosi, że Pritchard żąda wynagrodzenia 5,000 f. szter. za swoją aptekę zniszczoną w Otahiti; gdy ta tymczasem przez Francuzów na 2,000 fr. oszacowaną została.

— Bej Tunetański powracając do państw swoich był 18-go w Chalons na koncercie, który dlań dawało towarzystwo muzyki wojskowej. Bej podarował Prezesowi brylantową szpilkę i zostawił dla ubogich 1,500 fr.

— *Journal des Débats* zaprzeczył wiadomości udzielonej przez *Portefeuille*, jakoby Poseł turecki protestował się przeciw przyjęciu Beja Tunisu bez jego pośrednictwa; wszakże ta ostatnia publikacya ob staje za dokładnością swego doniesienia, dodając, iż wspomniany Poseł, zaprzestał odtąd bywać u P. Guizota.

— P. Olozaga chciał wrócić do Hiszpanii, ale Poseł tego narodu wstrzymał jego paszport, pokąd nie otrzyma w tym przedmiocie instrukcyi od swego dworu. P. Mendizabal wyjechał do Madrytu.

— Dnia 13-go b. m. przybyło do Bajonny 15 kosztownych koni, które Królowa hiszpańska przeznaczyła dla Króla Francuzów, tudzież dla Xiążąt Montpensier i Aumale.

— Z tegoż miasta donoszą, że tamże nadeszły znaczne summy, które miały służyć Karlistom do wznowienia wojny domowej. Półkownik Aguirre został uwięziony w chwili, gdy miał zamiar przebyć granicę.

— Rada miejska miasta Paryża postanowiła natychmiast rozpocząć roboty zimowe przy drodze żelaznej Sztrasbursko-Paryżkiej, w celu dania sposobu do zarobkowania klasom ubogim. Prefektowi Sekwany nieznaną ręką przesłała 23,770 fr., dla niezwłóznego rozdania pomiędzy ubogich.

— Na przedstawienie Ministra spraw wewnętrznych, przeznaczył Monarcha 5,200,000 fr., na udzielenie zasiłków towarzystwom dobroczynności, tudzież na roboty publiczne dla wyrobników niemających chleba.

— Piekarze Paryzey postanowili zamiast zwykle dawanych kolend osobom biorącym od nich pieczywa, składać corocznie 100,000 fr., dla ubogich.

— Minister spraw wewnętrznych przywrócił gwardyę narodową w Sztraszburgu i zlecił jej organizacyą miejscowemu prefektowi.

— W Rheims, w nocy z 19-go na 20-ty, okradziono kościół św. Remigiusza tak dalece, że nazajutrz kapłani nie mieli w nim mszy św. odprawiać.

— Deputacya towarzystwa wolnego handlu, miała posłuchanie u Króla Belgijskiego, na którym upraszała go o protekcyę dla zamiarów towarzystwa.

— Starożytności Niniwy przybyły już Sekwaną do Paryża.

Dnia 26 grudnia.

Mówią, za rzecz pewną, że zaraz nazajutrz po otwarciu Izby, które na dzień 11 stycznia zwołane zostały, P. Guizot złoży w Izbie Deputowanych korespondencyą dyplomatyczną, w przedmiocie małżeństwa rodziny hiszpańskiej; a jeżeli Izba Parów uchwali swój adres we trzy lub cztery dni po rozpoczęciu posiedzeń, znajdzie Minister spraw zagranicznych sposobność, jeszcze przed zwołaniem parlamentu angielskiego (na 19-ty stycznia) publicznie myśli swoje objawić.

— Nowy Poseł francuzki przy związku Szwajcarskim, Hr. Bois le Comte, złożył 16 go b. m. Prezydentowi Vorortu Doktorowi Zehnder, uwierzytelniające go pisma.

— Minister morski odebrał wiadomość, że przy brzegu Nowej-Kaledonii zatonała, w dniu 14-m sierpnia korweta Sekwana, której osadę wyratowano. Władze angielskie w Sydney dowiedziawszy się o tym smutnym wypadku, przyszły natychmiast w pomoc osadzie, składającej się z 173 osób, i przedsięwzięły środki do odesłania jej do Francyi.

— *Presse* donosi, że gabinet francuzki ma zamiar ustanowić najwyższą kommissyą drog żelaznych, na wzór

рогъ, по примѣру подобнаго комитета въ Англии. Комитетъ этотъ будетъ разрѣшать споры между дирекціями желѣзныхъ дорогъ и главнымъ директоромъ.

— Тунисскій бей намѣревается установить консуловъ и агентовъ въ главнѣйшихъ гаваняхъ Алжири, и говорить, что онъ уже назначилъ одного чиновника изъ своей свиты консуломъ въ Алжирѣ. Торговля Франціи съ Туниссомъ производилась въ 1836 году на 2,497,000, а въ 1843 возрасла до 6,006,000. Въ 1836 году въ Алжирѣ простиралась торговля до 379,000 фр., а въ 1843 году достигла до 3,401,000. Проѣзжая чрезъ Лионъ, бей оставилъ для бѣдныхъ 4,000 фр.

— Въ *Presse* пишутъ, что Абдъ-эль-Кадеръ освободилъ безъ выкупа Французскихъ плѣнныхъ, и что только смотритель ихъ взялъ для себя 30,000 фр. Эмиръ въ письмахъ своихъ къ Королю и маршалу Бюжо просилъ мира.

— По письмамъ изъ Персіи, здоровье шаха значительно по-правилось. Шахъ щедро вознаградилъ доктора Клоке, который неотступно находился при немъ во время холеры; а Французскому посланнику графу Сартижъ подарилъ перстень, принадлежавшій прежде Абасъ-Мирзѣ.

— Изъ Кохинхины получено прискорбное донесеніе, что Христіане снова подверглись тамъ преслѣдованіямъ, и что двое Французскихъ миссіонеровъ умерли, въ жестокихъ мучахъ, въ заключеніи.

— Въ *Courrier Francais* пишутъ, что контръ-адмиралъ Сесиль, вмѣстѣ съ американскимъ коммодоромъ Бидделемъ, постановилъ выйти на берегъ въ Японіи. Оба флота, состоящіе изъ пяти кораблей, пришли къ острову Куиссенъ, коего главная гавань Нангасаки, открыта только для однихъ Голландцевъ. Японскій чиновникъ немедленно посетилъ ихъ и обещалъ отослать къ Императору ихъ письмо.

А Н Г Л И Я

Лондонъ, 22 Декабря.

Вчера, въ засѣданіи тайнаго совѣта, состоялось постановленіе о созваніи парламента къ 19 Января. Въ тотъ же день, вновь акредитованный Нидерландскій посланникъ имѣлъ честь поднести Королевѣ кредитныя свои грамоты.

— Королева назначила вице-адмирала Паркера, начальника флота на Тагъ, первымъ адъютантомъ флота. Званіе это не имѣетъ опредѣленной обязанности, и приноситъ 365 ф. ст. дохода.

— Парламентъ назначилъ значительныя суммы на перестройку Букингамскаго дворца, и работы уже начаты.

— Ни одинъ въ мірѣ городъ не имѣетъ столько ученыхъ обществъ какъ Лондонъ; здѣсь ихъ считается 40, за исключеніемъ 20 второстепенныхъ, которые только занимаются издаваніемъ книгъ, чтеніями и тому подобными практическими мѣрами къ распространенію просвѣщенія. Знаменитѣйшимъ изъ этихъ обществъ почитается Королевское общество наукъ математическихъ, естественныхъ и естественно-философическихъ. Четыре общества занимаются древностями, одиннадцать естественною исторіею, девять медицинною, четыре химіею, одно астрономіею, одно метеорологіею, одно географіею, одно геологіею, одно этнографіею, одно статистикою, одно земледѣльствомъ, одно полезными искусствами, два взаимною словесностію и т. п. Всѣ эти общества имѣютъ значительные доходы, преимущественно же общество садоводства и зоологіи. Издержки этихъ обществъ, дѣлаемая для пользы наукъ, простраются въ годъ до 56,000 фунт. стерл.

— Говорятъ, что колоссальная статуя герцога Веллингтона, о которой такъ много говорили, снята съ триумфальной арки въ Гайдъ-Паркъ, и поставлена на пьедесталъ, нарочно устроенномъ для сего, на площади, предъ *Horse-Guards*.

— Въ журналѣ *Times* пишутъ, что находящіяся на Англійскомъ флотѣ паровыя машины имѣютъ вообще силу 38,938 лошадей, и стоятъ 1,946,000 фунт. стерл. Для приведенія всѣхъ этихъ машинъ въ движеніе, нужно 4,172 тонахъ угля въ день, стоящихъ 6,245 фунт. стерл. И такъ, если бы весь пароходный флотъ употребленъ былъ въ дѣло въ продолженіе 4 мѣсяцевъ, то расходы прострались бы на слѣдующую сумму, именно: на уголь издерживалось бы 736,476 фунт. стерл., на деревянное масло, жиръ и прочіе припасы 38,528, на починки 450,000, итого 1,250,000 фунтовъ стерлаидаговъ.

подобной влады въ Англии. Речзона коммиссыя роз strzygacъ будзие zachodzace spory między dyrekcjami dróg żelaznych a jeneralnym dyrektoremъ budowli.

— Бей Тунетаński ма заміар установіе Konsulów i agentów w głównych portachъ Algierii; mówią, nawet, że jedną z osóbъ towarzyszącychъ mu do Paryża mianowałъ Konsulemъ jeneralnymъ w Algierze. Handelъ Francji z Tunetem, który w roku 1836 wynosiłъ 2,497,000 fr. podniósłъ się w roku 1843 do 6,006,000, z samą zaś Algierią w r. 1830 dochodziłъ do 379,000 fr., a już w 1843 uczyniłъ 3,401,006. Бей wracającъ przezъ Lyonъ zostawiłъ tamъ dla ubogichъ znowu 4,000 fr.

— *Presse* donosi, że Abd el Kader uwolniłъ bezъ opłaty jeńcówъ francuzkich, i że tylko ichъ dozorca wymógłъ dla siebie 30,000 fr., tudzież, że Emir, w listachъ do Króla i Marszałka Bugeaudъ pisanych, żądałъ pokoju.

— Według listówъ z Persji, zdrowie Szacha znacznie się polepszyło. Monarcha ten bojnie udarowałъ D-ra Cloquet, który go podczasъ cholery nie opuszczałъ; zaś Posłowi francuzkiemu, Hr. Sartiges, dałъ pierścień, należący dawniej do Abasa-Mirzy.

— Otrzymaliśmy smutne z Kochinchiny doniesienie, że Chrzescianie są tamъ znowu prześladowani; dwóchъ nawetъ misjonarzy francuzkich umarło ze srogichъ mукъ w więzieniu.

— *Kuryer Francuzki* donosi, że Kontr Admiralъ Cecile, łącznie z komodoreмъ Amerykańskimъ Biddel, postanowili wyładować znowu w Japonii. Obie floty, liczące razemъ pięć okrętówъ, przybiły do wyspy Kuissin, której portъ główny, Nangasaki, zamknięty jestъ dla wszystkichъ narodówъ Europejskich, wyjąwszy Hollendrów. Natychmiastъ odwiedziłъ ichъ urzędnikъ Japoński i przyrzekłъ odesłać ichъ pismo Cesarzowi.

А Н Г Л И Я

Лондонъ, 22 grudnia.

Na wczorajszymъ posiedzeniu tajnej rady uchwalono zwołanie parlamentu na dzień 19-ty stycznia. W tymъże samymъ dniu, nowo-mianowany Poselъ Niderlandzki, Hr. Schimmelpennick, złożyłъ Monarchini uwierzytelniające go listy.

— Królowa mianowała Vice-Admirała Parker, dowódcę floty na Tagu, swoimъ pierwszymъ adjutantemъ służby morskiej. Posada to jestъ sinekurą i przynosi rocznie 365 funt. szter.

— Już rozpoczęto przebudowanie pałacu Buckingham, na co parlamentъ znaczne summy przeznaczyłъ.

— Żadne miasto w świecie niema tyle uczonychъ towarzystwъ co Londyn; jestъ ichъ tamъ bowiem 40, próczъ 20 podrzędnychъ, które tylko wydawaniemъ książekъ, odczytaniami, i tymъ podobnymi praktycznymi środkami nadъ rozszerzeniemъ oświaty pracują. Najznakomitszymъ zъ tychъ zgródמדzenъ jestъ Królewskie towarzystwo umiejętnościъ matematycznych, przyrodzonychъ i naturalno-filozoficznych. Cztery towarzystwa mają na celъ naukę starożytności, 11 historyą naturalną, 9 medycynę, 3 chemię, 1 astronomią, 1 meteorologią, 1 geografiją, 1 geologiją, 1 etnografiją, 1 statystykę, 1 budownictwo, 1 sztuki użyteczne 2 pięknią literaturę i t. p. Wszystkie mają znaczne dochody; największe jednakъ posiada towarzystwo ogrodnicze i zoologiczne. Wydatki tychъ towarzystwъ, w celachъ naukowych, wynoszą rocznie 56,000 f. szt. czyli przeszło 300,000 r. sr.

— Olbrzymi posągъ konny Xięcia Wellingtona, o którymъ tyle mówiono, ma być zdjęty zъ łuku tryumfalnego w Hyde-Park i umieszczony na podstawie, która na ten celъ ma być wzniesiona, na placu przedъ Horse-Guards.

— Dziennikъ *Times* donosi, że użyte maszyny parowe w marynarce angielskiej mają siłę 38,938 koni, a kosztują 1,946,000 fr. szt. Do wprawiania w ruchъ tychъ машинъ potrzeba codziennie 4,172 beczekъ węgla, mającychъ wartośćъ 6,245 f. szt. Gdyby zatemъ cała flota parowa użyta była przezъ 4 miesiące ciągłe, kosztъ wynosiłъby: na węgle 736,476 fr., na oliwę, tłuszcz i inne przedmioty 38,528, na naprawy 450,000, czyli ogółemъ 1,250,000 funt. szt.

25 Декабря.

Король и Королева Бельгийские прибудут сюда не раньше 8-го Января. Говорят, что Король Леопольд приедет с тою целью, чтобы примирить Францию с Англиею.

— Въ журналъ *Daily News* пишутъ, что въ слѣдующемъ мѣсяцѣ всѣ полки будутъ усилены одною ротю, а въ позднѣйшее время прибавлено будетъ къ каждому изъ нихъ еще по одной ротѣ.

— Газета *the Times*, говоря о теперешнемъ печальномъ положеніи Ирландіи, требующемъ еженедѣльно слишкомъ 100,000 ф. стерл. ссуды для спасенія отъ голодной смерти однихъ только самоубиѣйшихъ жителей страны, не видитъ никакого средства положить ему конецъ безъ совершеннаго преобразованія всѣхъ тамошнихъ отношеній и безъ чрезвычайныхъ мѣръ, насчетъ которыхъ спрашивается только—въ чемъ онѣ должны состоять? Общій отказъ арендаторовъ отъ платежа арендной подати, безчисленныя напады на собственность и закупка оружія суть, по словамъ этой газеты, зловѣщіе признаки предвѣщающаго разрушенія всего общественнаго быта Ирландіи, разрушенія, которое едва ли можно будетъ предотвратить. Если же—присовокупляютъ въ *the Times*—милліоны ирландскихъ нищихъ должны быть питаемы впредь на счетъ одной Англій, то, конечно, воля старой и юной Ирландіи о расторженіи союза скоро найдетъ громкій и общій отголосокъ и между Англичанами, лишь бы только Ирландія, на будущее время, заботилась сама о себѣ.

— Изъ Ямайки получены извѣстія отъ 23 Ноября. Увѣдомляютъ, что на этомъ островѣ было сильное волненіе, по поводу пониженія пошлины съ сахара.

— Изъ Порто-Пренса пишутъ, что президентъ Рише приостановилъ непріятельскія дѣйствія съ Доминикскою республикою и распустилъ три четверти своихъ войскъ, съ тѣмъ чтобы имѣть болѣе рукъ для сбора кофе, который въ этомъ году родился въ большомъ количествѣ.

26 Декабря.

Королева встрѣтила праздникъ Рождества Христова въ кругу своего семейства въ Виндзорѣ. Герцогиня Кентская была на обѣдѣ, на которомъ подана была филейная часть говядины въ 260 фунтовъ вѣсомъ; отъ вола, принадлежавшаго принцу Алберту, за котораго принцъ получилъ на выставкѣ премію. Послѣ обѣда, все общество отправилось въ большую залу, въ которой разставлены были деревья съ подарками и конфетами. Въ теченіи праздниковъ, всѣ музеи и галереи будутъ открыты для публики.

— Въ Вестминстерскомъ аббатствѣ, гдѣ отказано въ памятникъ лорду Байрону, воздвигнуть будетъ памятникъ драматической артисткѣ Сиддонсъ, а подлѣ него будетъ помѣщенъ памятникъ артисту Кемблю.

ШВЕЙЦАРІЯ.

Посланники Россійскій, Прусскій, Австрійскій и Баварскій перемѣстили свою резиденцію изъ Берна въ Цюрихъ. Они объявили объ этомъ уже нѣсколько мѣсяцевъ тому назадъ, ссылаясь на безначальное существованіе въ Бернскомъ Кантонѣ. Въ Цюрихскихъ газетахъ увѣдомляютъ, что Французскій Посланникъ, Г. Буа-ле-Контъ также избересть ихъ городъ своимъ мѣстопробываніемъ, и что вѣроятно, въ Цюрихѣ соберется вскорѣ весь дипломатическій корпусъ.

— Новое правительство, не столько заботящееся о наукахъ, сколько о нравственности и законоположеніи, закрыло здѣшнюю Академію; изъ профессоровъ только одному разрѣшено производить содержаніе.

Италія.

Римъ, 12 Декабря.

Вода начинаетъ упадать; дома и магазины повсюду уже доступны. Въ городѣ погибъ только одинъ человѣкъ, но въ провинціи болѣе десяти человѣкъ; домашняго скота, преимущественно лошадей, быковъ, овецъ и свиней потонуло весьма значительное число. Римское дворянство оказываетъ достопамятное рвеніе въ доставленіи пособія несчастнымъ. Преимущественно въ этомъ отношеніи отличается герцогъ Боргезе. Папа назначилъ комиссію

Dnia 25 grudnia.

Przyjazd Króla i Królowej Belgijskiej zapewniony jest na d. 8 stycznia. Mówią, że Król Leopold przybędzie w celu pojednania Francji z Anglią.

— *Daily News* donosi, że już w przyszłym miesiącu każdy półk o jedną kompaniją pomnożony będzie a w przyszłości otrzyma jeszcze i drugą.

— Gazeta *Times* mówiące o terażniejszym opłakanym stanie Irlandji, która potrzebuje co tydzień przeszło 100,000 funtów szter. pożyczki, dla ocalenia od śmierci z głodu tylko najuboższej klasy mieszkańców, nie widzi żadnego sposobu zaradzenia tej nędzy, bez zupełnego przekształcenia wszelkich miejscowych stosunków i bez użycia nadzwyczajnych środków, o których powstaje pytanie: jakie one są i na czem mają zależeć? Ogólne wzbranianie się dzierżawców od płacenia arędy, niezliczone pokuszenia się na cudzą własność i zakupywanie broni, są, podług słów rzeczonyj gazety, złowrogimi symptomatami groźnego rozprzężenia całego społecznego bytu Irlandji, rozprzężenia, któremu już, jak się zdaje, trudno będzie zaradzić. Jeśli zaś, dodaje taż gazeta, miliony Irlandzkich ubogich mają bydź na przyszłość żywione kosztem jednej Anglii, tedy, bezwátpienia, wołanie stariej i nowiej Irlandji o zniesienie unii, wkrótce znajdzie także głośnie i powszechne echo pomiędzy Anglikami, byleby tylko Irlandya, na przyszłość, sama o sobie myślała.

— Z Jamajki mamy wiadomości z dnia 23-go listopada. Według nich, na wyspie pomienionej panowało wielkie zaburzenie z powodu zniżenia cła od cukru.

— Donoszą z Port-au-Prince, że Prezydent Riché zawiesił wszelkie kroki nieprzyjacielskie z Rzeczypospolitą Dominikańską, i że trzy czwarte części wojska swego rozpuścił. chcąc zyskać więcey rak do zbioru kawy, który w tym roku będzie nader obfity.

Dnia 26 grudnia.

Królowa rozpoczęła święta Bożego Narodzenia w gronie rodzinnym w Windsorze. Xiężna Kent znajdowała się na obiedzie, na którym zastawiono także połędwicę wołową 260 funtów wazącą. Pieczeń ta była z wołu Xięcia Alberta, który zań otrzymał nagrodę. Po obiedzie, całe towarzystwo udało się do wielkiej sali dworskiej, którą otaczały drzewa kołdowe, poobwieszane cukrami i innymi podarunkami dla dzieci. Podczas świąt, wszystkie muzea i galerye będą dla publiczności otwarte bezpłatnie.

— W opactwie Westminsterskiem, gdzie odmówiono pomnika Byronowi, wzniesiony będzie grobowiec aktorce dramatycznej Siddons. Tuż przy posagu tej sławnej artystki umieszczony będzie pomnik artysty Kemble.

SZWAJCARYA.

Posłowie Rosyjski, Pruski, Austriacki i Bawarski, przenieśli swoją rezydencję z Bern do Zurich. Krok ten przed kilku już miesiącami zapowiedziany był przez nich, a usprawiedliwiony bezrządem panującym w Kantonie Bernenskim. W gazetach miasta Zurich uwiadamiają, że Posel francuzki, P. Bois de Comté, oberze także to miasto na swój pobyt, i że prawdopodobnie w Zurich zgromadzi się niebawnie cały Korpus Dyplomatyczny.

— Z Lozanny donoszą, iż nowy rząd, równie mało troszczący się o nauki, jak o moralność i prawo rozwiązał tamtejszą Akademię; z Professorów jeden tylko zachował pobieraną płacę.

Włoski.

Rzym, 12 grudnia.

Woda zaczyna już opadać; domy i magazyny wszędzie już są przystępne. W samem mieście zginęła tylko jedna osoba, ale na prowincyi kilkanaście. Była, mianowicie koni, wołów, owiec i świń zatonała bardzo znaczna liczba. Szlachta Rzymska daje dowód wielkiego poświęcenia się, spiesząc na ratunek nieszczęśliwym. Szczególniej w tym względzie odznacza się Xiążę Borghese. Papież wyznaczył Kommissyą do zbierania składek; sam zaś ofiarował 8,000 skudów ze swojej prywatnej kassy.

для собиранія приношеній; самъ онъ пожертвовалъ 8,000 скуди изъ собственныхъ своихъ доходовъ. — Въ послѣднюю ночь свирѣпствовала снова сильная буря съ порывистымъ вѣтромъ и градомъ.

21 Декабря.

Сегодня Папа присутствовалъ въ тайномъ засѣданіи консисторіи въ Квиринальномъ дворцѣ, и возвелъ въ санъ кардинала: Гаэтана Балуфи, архіепископа Имоли и Петра Марини, губернатора Рима; кромѣ того утвердилъ десяти архіепископовъ и епископовъ.

— Новымъ доказательствомъ человеколюбія Папы, можетъ служить данное имъ разрѣшеніе, чтобы Евреи, коихъ дома на берегу Тибра были залиты водою; жили въ разныхъ кварталахъ города; пока дома ихъ совершенно высохнутъ. Распоряженіе это тѣмъ важнѣе, что до сихъ поръ Евреевъ запирали на ночь за рѣшетку въ ихъ кварталѣ, называемомъ Гето.

— Самые старые люди въ Римѣ не запомнятъ столь суровой зимы, какъ нынѣшняя. Померанцевыя деревья, которыя обыкновенно растутъ здѣсь подъ открытымъ небомъ, померзли въ этомъ году подъ крышами, и даже найдено нѣсколько замерзшихъ людей. Въ Римѣ даже и въ полдень бываютъ мороза, а въ окрестныхъ горахъ выпалъ снѣгъ въ четыре локтя глубиною.

Палермо, 11 Декабря.

Наслѣдникъ Баварскаго престола пріѣхалъ сюда третьяго дня. Герцогъ Серра ди Фалько встрѣтилъ Его Высочество и проводилъ въ квартиру, которую принцъ занялъ въ гостиницѣ „Тринакриа.“

Испанія.

Мадридъ, 10 Декабря.

Никто не сомнѣвается въ томъ, что Королева желаетъ сбросить съ рукъ своихъ министровъ, что ей судярутъ раздѣлять это мнѣніе, и что королева родительница успѣла при семъ случаѣ въ послѣдній разъ оказать которому помощи поцѣлу въ щеку, казавшемуся, и то посредствомъ извѣстнаго чужестраннаго дипломата. Кажется, что министры, удовлетворяя желанію Королевы, скорѣе подадутъ сами въ отставку, чѣмъ станутъ выжидать новаго униженія. Г. Постуриель, говоря уже объ объявленіи нѣкоторыхъ лицамъ, бывающимъ у него по дѣламъ службы, что въ послѣднихъ числахъ сего мѣсяца онъ уже не будетъ министромъ, и потому не занимается дѣлами.

— Инфантъ Донъ Генрихъ, въ награду за свое поведеніе, произведенъ въ контръ-адмирала, а морскою министромъ, Г. Армеро, удаленія котораго Инфантъ требовалъ, вручилъ ему жалующую грамоту. Изъ сего видно, что онъ не думаетъ добровольно оставить своего поста.

— Король удалилъ своего духовника, назначеннаго Его Величеству послѣ бракосочетанія, и который вмѣстѣ съ духовникомъ Королевы Родительницы.

— Изъ Кадикса сообщаютъ, что туда пріѣхалъ изъ Лиссабона на англійскомъ кораблѣ герцогъ Пальмелла, коему Королева велѣла оставить страну, какъ подозрѣваемому въ тайномъ сообщеніи съ мятежниками. Такимъ же образомъ удаленъ изъ Лиссабона извѣстный испанскій генералъ Примъ.

— Изъ Португаліи намъ сообщаютъ, что извѣстный Шотландецъ Макдональдъ, бывшій генералъ Донъ Мигуэль, въ члѣнѣ вооруженнаго отряда въ 3,000 чел., овладѣлъ городомъ Брагою, и провозглашалъ Донъ Мигуэля Самодержавнымъ Королемъ. Тамашніи власти спаслись, до занятія города; въ Оporto. Испанскій генералъ — капитанъ Галици получилъ воззваніе доставить помощь. Вслѣдствіе сего 300 чел. получило дозволеніе ворваться въ португальскую пограничную крѣпость Валенца, и въ то же время испанскій гарнизонъ изъ Понтеведра двинулся къ границѣ.

15 Декабря.

Г. Пачеко значительнымъ большинствомъ голосовъ избранъ въ Кордобѣ депутатомъ. Разнымъ образомъ вступаютъ въ члены Конгресса. Гг. Санчо (бывшій Посланникомъ въ Лондонъ во время регентства Эспартеро), Ландеро (Министръ Юстиціи послѣ Лагранхской революціи), Лаборда, Серіола, Ангуло — все прогрессисты. Выборъ Кортины также не подлежитъ сомнѣнію. Но болѣе всего беспокоитъ Коро-

Остатней ночи пановала знову сила бурза, з вичрем и градем.

Дня 21 грудня.

Дзisiaj odbywał Ojciec św. tajemny konsytorz, w pałacu Kwirynalnym, na którym mianował dwóch nowych Kardynałów kapłanów: Mons. Gaetano Baluffi, Arcybiskupa w Imola, i Mons. Pietro Marini, Gubernatora Rzymu; przytem prekonizował dziesięciu Arcybiskupów i Biskupów.

— Jako nowy dowód filantropijnych uczuć Ojca św. przytoczyć można, że dozwolił Izraelitom osiedlać się tymczasowie w różnych dzielnicach Rzymu, pokąd ich domy po zalaniu od rzeki Tybru zupełnie nie wyschną. Postanowienie to tѣm jest ważniejsze, że dotychczas biednych wyznawców Mojżeszowych zamknięto na noc kratami żelaznymi w ich dzielnicę, zwanęj Ghetto.

— Najszędziwsi mieszkańcy Rzymu nie pamiętają tak ostrej zimy jak tegoroczna. Drzewa pomarańczowe, które tu zwykle pod gołem niebem zimują, w tym roku wymarły pod dachem; nawet znaleziono kilku ludzi zmarzniętych. W Rzymie mróz trzyma i po południu, a w górach przyległych miastu spadł wezoraż śnieg na cztery łokcie.

Palermo, 10 grudnia.

Zawczoraż przybył tu następca tronu Bawarski, Xiążę Serra di Falco, przyjmował go w porcie i odprowadził do mieszkania, które sobie Xiążę obrał w domu gościnnym Trinaeria.

Hiszpania.

Madryt, 10 grudnia.

Nikt nie wątpi, że Królowa pragnie się pozbyć Ministrów swoich, że jej małżonek podziela to zdanie i że Królowej matce udało się przy tej okoliczności ostatni raz udzielić wataj podporę popadlemu w niełaske gabinetowż, a to za pośrednictwem pewnego obcego dyplomatyka. Zdaje się, że Ministrowie odpowiadając życzeniom Królowej, będą woleli sami podać swoje dymisy, aniżeli wystawić się na nowe upokarzenia. Pan Isturiz oświadczyć już miał niektórym osobom, które z interessami do niego przybywają, że w końcu tego tygodnia już nie będzie Ministrem, i dla tego wcale się interessami nie zajmuje.

— Infant Don Henryk, w nagrodę ostatniego postępku swego, posunięty został na Kontr-Admirala, i ten sam Minister marynarki, P. Armero, o którego oddalenie Infanta nalega, doręczył mu tę nominacyą. Zdaje się więc, że dobrowolnie nie myśli ustąpić z posady swojej.

— Król oddalił spowiednika swego, którego mu przeznaczono po ślubie, a który jest także spowiednikiem Królowej matki.

— Z Rodryu donoszą o przybyciu tam z Lizbony na okręcie angielskim Xięcia Palmelli, któremu Królowa rozkazała opuścić kraj, jako posadzonemu o potajemne związki buntownicze. Podobnymże sposobem wydalonny został z Lizbony znany Jeneral hiszpański Prim.

— Z Portugalii dowiadujemy się, że znany Szkot Macdonald, dawniej Jeneral Don Miguela, na czele 3,000 uzbrojonych ludzi, opanował miasto Braga i ogłosił Don Miguela samowładnym królem. Władze tameczne schroniły się poprzednio do Oporto. Hiszpański Jeneralny, Kapitan Galicyi wezwany został o pomoc. W skutku tego 400 ludzi otrzymało pozwolenie wkroczenia do portugalskiej nadgranicznej twierdzy Valenza, a jednocześnie załoga hiszpańska z Pontevedra, stanęła na granicy.

Dnia 15 grudnia.

P. Pacheco znaczną większością głosów obrany został deputowanym w Korдобie. Podobnież wejda do kongressu PP. Sancha (były Poseł w Londynie za rejencyi E-spartterego), Landerо (Mинистръ sprawiedliwości po zaszczytnej rewolucyi w Lagranja), Lаборда, Серіола, Ангуло — wszyscy ze stronnictwa progressistów. Wybor P. Cortina także nie podlega żadnej wątpliwości. Ale najbardziej zatrważa królewską rodzinę wybor Olozagi. Dotąd nieroz-

девушку Фамиллю избраніе Олозати. До сих пор еще недостаточно объясненная катастрофа, давлекная за три года назад его падение, вероятно опять предложена будет на рассмотрение Конгрессу, и потому думают, что Министры дадут секретное повеление взять его под стражу, как скоро он вступит на Испанскую землю. Но для этой меры должны иметь особенное полномочие со стороны Конгресса. Во всяком случае, внутреннему положению Испании предстоит важная перемена. Из числа эмигрантов, оставивших Испанию в следствие политических событий, главные, по своим талантам и потому самые опасные для Министров, теперь, по рѣшенію избирателей, призываются обратно в отечество для принятия участия в общественных делах, и есть сомнения, что они, вступив в отправление своих важных должностей, будут руководимы ненавистью, каждою мщеніем и стремленіем къ достиженію потерянной власти.

— Третьяго дня, Королева лично раздала 37 знаменъ большого креста ордена Карла III и Изабеллы гражданскимъ и военнымъ чинамъ. Послѣ сего, англійскій фокусникъ шмѣлъ честь показывать свое искусство въ присутствіи Королевы и Короля, Министровъ и двора, и оказалъ чрезвычайное проворство. Представленіе продолжалось довольно долго.

— Нѣсколько уже дней биваютъ у насъ съ утра до полудня 2 градуса мороза, а въ некоторыхъ провинціяхъ снѣга завалили дороги такъ, что некоторыхъ почты оназдываютъ, а другія вовсе не приходятъ. Дорогу чрезъ Самосьеро совершенно занесло, а на другихъ дорогахъ держатся разбойники. Генералъ Прама, недавно прибывшій сюда, ограбленъ былъ подъ Андударомъ. По случаю новыхъ налоговъ въ Мадридѣ, поднялись, двумя третями цѣны, на съѣстные припасы, наемъ квартиръ и топливо.

— Въ провинціи Орензе (въ Галліціи) жители боятся выходить изъ домовъ своихъ, потому что стаи волковъ нападаютъ на людей и въ теченіи одной недели забили 15 человекъ. Частнымъ лицамъ не дозволено имѣть при себѣ оружія.

ПОРТУГАЛІЯ.

(Изъ англ. газ.)

Въ Standard сообщаютъ слѣдующія извѣстія изъ Лиссабона, отъ 5-го Декабря: „На сѣверѣ событія развиваются быстро. Они довольно важны, и должны ускорить рѣшеніе испанскаго кризиса. Генералъ Макдональдъ внезапно явился тамъ въ главѣ значительныхъ Мигуелистскихъ силъ, съ которыми вступилъ, безъ выстрѣла, 23-го Ноября, въ городъ Гимаресъ. Въ Спортѣ дѣла инсургенсовъ вовсе не въ худомъ положеніи. Не смотря на недавнюю неудачу Са-да-Бандейры, она уже снова начальствуетъ тамъ надъ тремя тысячами человекъ. Въ деньгахъ у него нѣтъ недостатка, въ слѣдствіе меры, принятой юнтою этого года, которою дозволенъ привозъ иностранныхъ мануфактурныхъ произведеній съ уменьшеніемъ пошлины на 30 процентовъ, а табаку по весьма низкой таксѣ. Этимъ способомъ юнта приобрѣла, въ продолженіе одного послѣдняго мѣсяца, сумму во сто контосовъ.“

— Редакція газеты *Daily News* получила, чрезъ Виго, письмо изъ Валенси-де-Миньо, отъ 3-го Декабря, въ которомъ подтверждаютъ извѣстіе о взятіи сей важной крѣпости Королевскими войсками. Городъ Вилла-Нова-де-Се-вейра также объявилъ себя въ пользу Королевы.

ТУРЦІЯ.

Константинополь, 9 Декабря

Австрійскій интернунцій гр. Стюрмеръ, имѣлъ вчера продолжительное совѣщаніе, съ министромъ иностранныхъ дѣлъ. Али-Эфендїи сообщилъ ему что онъ уполномоченъ на заключеніе торговаго навигаціоннаго трактата.

— О Кровопрлитіи, причревномъ между Несторіанцами Курдскимъ начальникомъ Бердханъ-Беємъ, Европейцами получены здѣсь новыя доносенія, по которымъ эта рѣзня ограничилась всего двумя деревнями.

виклана jeszcze dostatecznie katastrofa, która przed trzema laty spowodowała jego upadek, zapewne powtórnie wniesiona będzie na kongress, i dla tego sądzą, że Ministrowie wydadzą sekretny rozkaz aresztowania go, skoro wstąpi na ziemię hiszpańską. Atoli dla wykonania tego kroku muszą najprzód otrzymać szczególne pełnomocnictwo ze strony kongressu. Bądź co bądź, gotuje się ważna przemiana w wewnętrznym położeniu Hiszpanii. Z liczby emigrantów, którzy opuścili Hiszpanię w skutkach politycznych wypadków, znakomitsi przez swe talenty, a zatem niebezpieczniejsi dla Ministrów, teraz namocy uchwały wyhroców, przywołani zostali na powrót do ojczyzny dla wzięcia udziału w interesach publicznych, i nie ma wątpliwości że skoro zaczną sprawować ważne swe obowiązki, uczucia nienawiści, zemsty, jako też chęć odzyskania utraconej władzy, kierować będą głównie ich działaniem.

— Onegdaj Królowa rozdała osobiście 37 wielkich krzyżów orderów Karola III-go i Izabelli Katolickiej, różnym osobom cywilnym i wojskowym. Następnie kuglarz angielski miał zaszczyt bawić Monarchinją, Króla, Ministrów i dwór cały rozmaitemi sztukami, w których nadzwyczajną okazał zręczność. Królewska para zabawiła się długo tym widowiskiem.

— Oj kilkunastu dni, miewamy od rana do południa po dwa stopnie zimna, a w niektórych prowincjach spalte śniegi zepsuły tak drogę, że poczty znaczuie się spóźniają, niektóre zaś wcale nie nadchodzą. Droga przez Somosierra jest zupełnie zawiana; na innych gościńcach gnieżdżą się rozbojnicy. Generał Prim, który tu niedawno przybył z Kadixu, zrabowany był zupełnie pod Andujar. W Madrycie, w skutku nowych podatków, ceny mieszkań, żywności i opału podniosły się o dwie trzecie części.

— W prowincyi Orense (w Galicyi) mieszkańcy boją się wychodzić, tłumy bowiem wilków napadają na ludzi, i już w ciągu jednego tygodnia pożarły 15 osób. Mimo to, osobom cywilnym nie wolno jest mieć broni palnej.

PORTUGALIA.

(Z gazet angielskich.)

Standard zawiera następnę wiadomości z Lizbony dochodzące do d. 5 grudnia: „Na północy wypadki rozwijają się szybko; są one dosyć ważne i powinny przyspieszyć rozwiązanie obecnego przesilenia. Generał Macdonald niespodzianie ukazał się tam na czele znacznych sił Miguelistowskich, z któremi zajął, bez wystrzału, 28 listopada, miasto Himares. W Oporto interessa powstańców nie są wcale w najgorszym położeniu. Mimo świeżo poniesionej klęski, Sa-da-Bandeira stoi znowu na czele trzech tysięcy ludzi. Na pieniądza ich mu nie zbywa, dzięki środków przedsięwziętym przez juntę tego miasta, która dozwoliła przywozić wyroby zagranicznych fabryk, umniejszyć opłatę o 30%, a tytuł po nader niższej cenie. Tą drogą otrzymała junta w przeciągu jednego ostatniego miesiąca sumę 100 kontów.“

— Redakcyja gazety *Daily-News* otrzymała przez Vigo list z Valence-de-Minho pod d. 3 grudnia, w którym potwierdza się wiadomość o zajeciu tej ważnej twierdzy przez wojska Królewskie. Miasto Villa-Nova do Cerweira także oświadczyło się za stronę Królowej.

ТУРСУА.

Konstantynopol 9 grudnia.

Internuncyusz austriacki, Hr. Sturmer, miał wczoraj długą naradę z Ministrem spraw zagranicznych, Ali-Efendi, przyczem zawiadomił go, że otrzymał pełnomocnictwo, na zawarcie z Portą traktatu handlu i żeglugi.

— O rzezi dokonanej na Nestoryanach przez Kurdzkiego naczelnika, Berdhan-Beja, otrzymane tu mieli Europejczy nowa wiadomości, według których rzeź ta ograniczyła się tylko na dwóch wsiach.

— Ренегат Омеръ-Паша пожалованъ въ дивизионные генералы; онъ вѣрно назначенъ будетъ противъ Берхманъ-Бел.

— Въ Таврисѣ все болѣе и болѣе усиливается холера.

СѢВ. АМЕР. СОЕД. ШТАТЫ.

Нью-Йоркъ, 27 Ноября.

Часть американской эскадры, стоящая въ мексиканскомъ заливѣ, 27 Октября бомбардировала мексиканскій городъ Табаско. Вслѣдствіе сего все находящіяся тамъ мексиканскія суда, попались въ руки Американцевъ. Городъ хотѣлъ уже сдаться, но власти и гарнизонъ оказывали сильное сопротивление. Дальнѣйшія подробности еще не получены.

— Въ *Times* напечатано: Въ письмахъ изъ Мексики, привезенныхъ въ Англію съ пароходомъ *Tag*, сообщаютъ, что занятая Американцами Калифорнія, раздѣлена нынѣ на три провинціи (Штаты), которыя, какъ присоединенія къ Штатамъ, отправятъ своихъ представителей на конгрессъ въ Вашингтонъ. Присовокупляютъ, что французскій и испанскій консулы, подавшие протестъ противъ присоединенія сихъ провинцій, были арестованы по повелѣнію начальника морской американской силы въ этой странѣ.

— Въ сихъ же письмахъ сообщаютъ, что мексиканскій народъ равно какъ и правительство, не обмуживаютъ ни малѣйшаго расположенія заключить миръ на унизительныхъ условіяхъ, предлагаемыхъ имъ Соединенными Штатами. Рѣшено съ сильнѣйшимъ напраніемъ отразить нападеніе Американцевъ. Впрочемъ надѣются на энергію и искусство Сантаны, который имѣя въ своемъ распоряженіи многочисленныя военныя силы, думаетъ отразить генерала Тайлора. Въ Мексикѣ полагаютъ, что Сантана не оставитъ вскорѣ дать сраженія американскому генералу.

30 Ноября.

Американская эскадра снова заняла городъ Тампико, который сдался безъ сопротивленія, такъ какъ Сантана вывелъ изъ него весь гарнизонъ въ Санъ-Луи-Потози, для подкрѣпленія своей арміи. Назначеніе американскаго генерала Скотта, изъ Вашингтона въ Нью-Орлеанъ, имѣетъ цѣлю овладѣніе Санта-Крузомъ, откуда удобнѣе было бы Американцамъ двинуться противъ Мексики.

— Американскія силы, собранныя въ Монтерей, не превосходятъ 5,000 чел., а отъ устья рѣки Рио-дель-Нортъ до сего города, не составляютъ вообще и 13,000 чел., тогда какъ генералу Тайлеру необходимо по крайнѣй мѣрѣ 15,000 чел. для того, чтобы выступить противъ Санъ-Луи-Потози, гдѣ Сантана постоянно сосредоточиваетъ свои силы. Первый городъ, которымъ генералъ Тайлоръ долженъ овладѣть, есть Линаресъ, лежащій въ 120 мильхъ отъ Монтерей, на пути въ Тампико; американскій генералъ овладѣлъ Салтилло, оставленною Мексиканцами, и соединился съ генераломъ Вудъ.

— Калифорнія наслаждается спокойствіемъ, и сѣверные Американцы предпринимаютъ мѣры для упроченія тамъ своего владычества, не встрѣчая въ этомъ никакого сопротивленія.

— Изъ Кампечи сообщаютъ, что жители сопротивляются обратному присоединенію Юкатана къ Мексикѣ.

— Мексиканское правительство распущено;—генералъ Альмонте отправляется въ Англію.

— Разнесся слухъ, будто бы Англія предлагаетъ свое посредничество.

— Renegat Omer-Basza posunięty został na Jenerała dywizyi, i zapewne wystany będzie przeciwko Berdhan-Bejowi.

— W Tauris wzmagają się coraz bardziej cholera.

STANY-ZJEDNOCZONE AMERYKI PÓŁNOCNÉJ.

Nowy-York, 27 listopada.

Część eskadry amerykańskiej, stojącej w zatoce Meksykańskiej, bombardowała dnia 27-go października miasto meksykańskie Tabasco. W skutku tego wszystkie meksykańskie okręty, na rzecę stojące, dostały się w ręce Amerykanów. Miasto samo chciało już kapitulować, ale władze i załoga zacięty stawily opór. Dalsze szczegóły jeszcze nie nadeszły.

— W *Times* czytamy: Listy z Meksyku przywiezione do Anglii parostatkiem *Tag* donoszą, że Kalifornia zajęta przez Amerykanów, została właśnie podzielona na trzy różne prowincje (stany) które przyłączone do Stanów-Zjednoczonych, wysła swych reprezentantów na kongress do Washingtonu. Dodają, że konsulowie francuzki i hiszpański, którzy protestowali przeciw przyłączeniu tych prowincji, zostali uwięzieni na rozkaz dowódcy siły morskiej amerykańskiej w tej okolicy.

— Według tychże listów, lud meksykański, równie jak rząd, nie objawiają najmniejszej skłonności do przyjęcia pokoju pod upokarzającymi warunkami, jakie im podają Stany-Zjednoczone. Postanowiono raczej z całym wysiłkiem odprzeć napasć siłą oręża. Zresztą pokładają całe zaufanie w energii i biegłości Santany, który znajdując się na czele licznego wojska, spodziewa się odprzeć Jenerała Taylor. W Meksyku sądzą, że Santania omisszka w krótkce wydać bitwy Jenerałowi amerykańskiemu.

Dnia 30 listopada.

Eskadra amerykańska zajęła znouwu miasto Tampico, które poddało się bez oporu, gdyż Santana zabrał był z niego całą załogę do San Luis Potosi dla wzmocnienia swjej armii. Wystanie amerykańskiego Jenerała Scott z Washingtonu do New-Orleans, ma na celu zdobycie Vera-Cruz, zkąd najłatwiej byłoby Amerykanom ruszyć na Meksyk.

— Siły amerykańskie zgromadzone w Monterey, nie przechodzą 5,000 ludzi, a od ujścia rzeki Rio-del Norte aż do tego miasta nie wynoszą razem 13,000, podczas gdy Jenerał Taylor, potrzebuje przynajmniej 15,000 wojska, aby ruszyć na San Luis Potosi, gdzie Santa Anna zgromadza ciągle swe siły. Pierwsze miasto, które Jenerał Taylor ma do opanowania, jest Linares, położone o 120 mil od Monterey na drodze do Tampico; Jenerał amerykański zajął Saltillo przez Meksykanów opuszczone i połączył się z Jenerałem Wood.

— Kalifornia jest spokojna, i Amerykanie północni przedsiębiorą srodki dla zapewnienia sobie tej nowej posiadłości bez żadnych przeszkód.

— Wiadomości z Campeche donoszą, że mieszkańcy sprzeciwiają się przyłączeniu napowrót Jukatana do Meksyku.

— Rząd meksykański został rozwiązany;—Jenerał Almonte udaje się do Anglii.

— Rozeszła się znouwu wieść, że Anglia ofiaruje swe pośrednictwo.